

Zabrze, 07 sierpnia 2025 r.

Znak sprawy: 1139046.2137571.2076330
PB-I.074.105.2025

Sprawę prowadzi:

WYDZIAŁ OBSŁUGI
PRAWNEJ I
BEZPIECZEŃSTWA
INFORMACJI

ZESPÓŁ DS.
ZGODNOŚCI
PRAWNO-
ORGANIZACYJNEJ
tel. 32 27 39 761

Szanowna Pani
Małgorzata Giela
Naczelnik Wydziału
Obsługi Prawnej
i Bezpieczeństwa Informacji

I. Przedmiot opinii

Przedmiotem opinii jest odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy doręczanie pism za pośrednictwem Urzędostatu w prowadzonych w Urzędzie postępowaniach administracyjnych lub podatkowych spełnia wymogi określone w przepisach prawa?
2. Czy dokument odebrany z Urzędostatu bez pisemnego potwierdzenia ze strony osoby odbierającej dokument jest skutecznie doręczony?

II. Podstawa prawna

1. ustawa z dnia 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 572 z późn. zm.), **zwana dalej k.p.a.**,
2. ustawa z dnia 12.01.1991 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 111 z późn. zm.), **dalej zwana o.p.**.

III. Analiza merytoryczna

Rozważana w niniejszej opinii forma doręczenia zakłada, że klient, składając wniosek w siedzibie urzędu, wskazywałby preferowany sposób odbioru dokumentu. W przypadku wyboru urzędostatu, po przygotowaniu dokumentu klient otrzymywałby wiadomość SMS lub e-mail z kodem odbioru. Odbiór dokumentu następowałby samodzielnie, bez udziału pracownika urzędu, wyłącznie na podstawie przesłanego kodu lub skanu kodu QR.

Wprowadzenie takiego rozwiązania należy rozpatrywać przede wszystkim w kontekście jego zgodności z obowiązującymi przepisami prawa administracyjnego oraz podatkowego, a także pod kątem wymogów skuteczności doręczenia. Kluczowe znaczenie mają tutaj przepisy k.p.a. oraz o.p., które regulują zasady doręczania pism urzędowych w postępowaniach prowadzonych przez organy administracji publicznej.

Zgodnie z art. 39 §1-§3 k.p.a., organ administracji publicznej ma obowiązek doręczać pisma w pierwszej kolejności na adres do doręczeń elektronicznych, zgodnie z ustawą o doręczeniach elektronicznych. Jeżeli nie jest to możliwe, dopuszcza się doręczenie za pośrednictwem publicznej usługi hybrydowej lub przez pracowników organu bądź inne upoważnione osoby. W ostateczności, gdy wcześniejsze sposoby są niedostępne, pisma mogą być doręczane przesyłką rejestrowaną lub ponownie – przez pracowników lub upoważnione podmioty. Katalog form doręczeń określonych w przepisach ma charakter zamknięty, co oznacza, że organy administracji nie mają możliwości wprowadzania alternatywnych, nieregulowanych ustawowo sposobów doręczania pism.

Ponadto, w myśl art. 42 § 1 k.p.a., doręczenia pism osobom fizycznym dokonuje się zasadniczo w ich miejscu zamieszkania lub w miejscu pracy. Dodatkowo, jak wskazuje § 2 tego przepisu, możliwe jest również doręczenie w lokalu organu administracji publicznej, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej. W sytuacji natomiast, gdy doręczenie w powyższy sposób jest niemożliwe lub zachodzi konieczna potrzeba, zgodnie z § 3, pismo może zostać doręczone w każdym miejscu, w którym adresata się zastanie.

Warto również wskazać na regulację art. 43 k.p.a., zgodnie z którą w przypadku nieobecności adresata pismo może zostać doręczone, za pokwitowaniem, dorosłemu domownikowi, sąsiadowi lub dozorczy domu, pod warunkiem, że osoby te podejmą się oddania pisma adresatowi. W przypadku doręczenia pisma sąsiadowi lub dozorczy, obowiązkiem doręczyciela jest zawiadomienie adresata o tym fakcie, poprzez umieszczenie stosownej informacji w jego oddawczej skrzynce pocztowej, a jeżeli to niemożliwe, na drzwiach mieszkania.

Uzupełnieniem powyższych regulacji jest art. 44 k.p.a., który przewiduje tzw. doręczenie zastępcze. W myśl § 1 tego przepisu, w razie niemożności doręczenia pisma w sposób wskazany w art. 42 i 43, operator pocztowy przechowuje przesyłkę przez 14 dni w placówce pocztowej (pkt 1), zaś w przypadku doręczeń realizowanych przez pracownika urzędu gminy lub inną upoważnioną osobę, pismo składane jest na ten sam okres w urzędzie gminy lub miasta (pkt 2).

Zgodnie z § 2 art. 44 k.p.a., doręczyciel pozostawia zawiadomienie o możliwości odbioru pisma, umieszczając je w oddawczej skrzynce pocztowej adresata, a jeśli to nie jest możliwe – na drzwiach jego mieszkania, biura, innego pomieszczenia, w którym wykonuje czynności zawodowe, bądź w widocznym miejscu przy wejściu na posesję. Jeżeli przesyłka nie zostanie podjęta w ciągu 7 dni, pozostawia się ponowne zawiadomienie (§ 3), a w przypadku braku jej odbioru w terminie czternastu dni od pierwszego zawiadomienia, doręczenie uważa się za skutecznie dokonane, zaś pismo pozostawia się w aktach sprawy (§ 4).

Analogiczne ograniczenia obowiązują w postępowaniach podatkowych zgodnie z art. 144 §1a-§1c o.p. Również tutaj nie przewidziano formy doręczeń za pośrednictwem urzędzeń samoobsługowych, co jednoznacznie wskazuje, że doręczenia dokonywane w taki sposób nie znajdują oparcia w obowiązującym stanie prawnym.

W świetle powyższego, należy stwierdzić, że doręczanie pism klientom urzędu za pośrednictwem urzędomatu, nawet w sytuacji wyrażenia przez nich uprzedniej zgody, nie spełnia wymogów formalnych określonych w obowiązujących przepisach.

.Co istotne, zgodnie z ogólnymi zasadami doręczenie uznaje się za skuteczne w dniu wystawienia dowodu otrzymania. Skuteczne doręczenie w postępowaniu administracyjnym oraz podatkowym wymaga potwierdzenia odbioru (w formie pisemnej

lub elektronicznej), z którego jasno wynika tożsamość osoby, która dokument odebrała, bowiem w myśl art. 46 §1 k.p.a. *odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia*. W przypadku, gdy odbierający pismo uchyla się od obowiązku potwierdzenia doręczenia lub nie może tego uczynić, osoba doręczająca pismo sama stwierdza datę doręczenia oraz wskazuje osobę, która pismo to odebrała i przyczynę braku jej podpisu (art. 46 §2 k.p.a.).

Oznacza to, że *niezbędnym elementem potwierdzenia odbioru pisma jest podpis odbiorcy, chyba że zachodzi sytuacja określona w art. 46 § 2*. W orzecznictwie sądów administracyjnych przyjmuje się, że *brak takiego podpisu prowadzi do bezskuteczności doręczenia* (A. Gołęba [w:] *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, wyd. III*, red. H. Knysiak-Sudyka, Warszawa 2023, art. 46.) Jak wskazał NSA w wyroku z 8.10.2003 r., I SA 160/02, LEX nr 160191: *w przypadku gdy nie zachodzą przesłanki wymienione w art. 46 § 2 k.p.a., to brak podpisu osoby upoważnionej do odbioru pisma pozbawia doręczenie skuteczności, a podmiot dokonujący doręczenia nie jest uprawniony do określenia przyczyn braku podpisu*.

Tymczasem odbiór dokumentu z urzędomat odbywa się w sposób zautomatyzowany, bez fizycznego lub elektronicznego podpisu strony, bez jakiegokolwiek weryfikacji jej tożsamości oraz bez możliwości stwierdzenia, że dokument został faktycznie odebrany przez adresata, a nie osobę nieuprawnioną.

Doręczenie pisma jest czynnością prawną wywołującą skutki procesowe, takie jak rozpoczęcie biegu terminu do wniesienia środka odwoławczego lub zaskarżenia. Jakikolwiek wątpliwości co do skuteczności doręczenia mogą prowadzić do podważenia dalszych czynności procesowych organu administracji publicznej lub organu podatkowego. W skrajnych przypadkach może to skutkować uznaniem doręczenia za niebyłe, a co za tym idzie – nieważnością decyzji lub koniecznością przeprowadzenia postępowania od nowa.

Analiza dokumentów możliwych do odbioru przez urzędomat wskazuje, że dotyczą one spraw, w których wnioskodawca nie musi stawiać się osobiście w urzędzie. Stanowisko takie wyraził Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji w odpowiedzi z 29.01.2025 r. na interpelację nr 7167 w sprawie doręczania dokumentów za pośrednictwem urzędomatów oraz braku procedur w tym zakresie.

Przykładem może być międzynarodowe prawo jazdy, które można odebrać po wcześniejszym wskazaniu preferowanego sposobu odbioru. Inaczej wygląda sytuacja przy dowodach osobistych. Zgodnie z art. 30 ustawy o dowodach osobistych, dokument ten należy odebrać osobiście w siedzibie organu gminy. Zwolnione z tego obowiązku są jedynie dzieci do 5. roku życia oraz dzieci w wieku 5–12 lat, jeśli były obecne przy składaniu wniosku. Organ gminy potwierdza tożsamość odbierającego, a w przypadku osób z ograniczoną lub brakiem zdolności do czynności prawnych, także tożsamość osoby uprawnionej do odbioru. Odbiór dokumentu potwierdzany jest podpisem złożonym na tzw. signature padzie.

W przypadku rejestracji pojazdu, zgodnie z art. 73c ust. 10 ustawy – Prawo o ruchu drogowym, decyzję o rejestracji i dowód rejestracyjny można odebrać w urzędzie lub otrzymać je pocztą, na wskazany adres i koszt odbiorcy. Na tej podstawie niektóre miasta wprowadziły możliwość odbioru dokumentów z urzędomatów. Jednak brak jest jednoznacznej podstawy prawnej do pozostawiania dowodu rejestracyjnego w skrytce, a przepisy nie przewidują też weryfikacji tożsamości osoby odbierającej dokument z urzędomatu. Dodatkowo, w wielu przypadkach wydanie stałego dowodu rejestracyjnego

wymaga zwrotu dokumentu tymczasowego, co również komplikuje odbiór przez urządzenie samoobsługowe.

W naszej ocenie, w obecnym stanie prawnym brak jest jakichkolwiek podstaw normatywnych umożliwiających doręczanie pism procesowych w postępowaniach administracyjnych lub podatkowych za pomocą urzędomatu. Również brak pisemnego lub równoważnego potwierdzenia odbioru dokumentu uniemożliwia uznanie takiego doręczenia za skuteczne. Odbiór dokumentu nie może zostać uznany za doręczenie w rozumieniu przepisów proceduralnych, jeżeli nie istnieje możliwość jednoznacznego przypisania go do konkretnej, uprawnionej osoby i udokumentowania tej czynności w aktach sprawy.

Reasumując, rozważane rozwiązanie, w obecnym kształcie nie może zostać zaaprobowane jako kanał doręczania decyzji administracyjnych, postanowień, wezwań ani innych pism wywołujących skutki prawne w toku postępowań administracyjnych, bądź podatkowych. Wprowadzenie urzędomatu może być natomiast rozważane wyłącznie jako narzędzie pomocnicze w zakresie przekazywania dokumentów, których odbiór nie jest objęty wymogami formalnymi określonymi w przepisach

IV. Wnioski

Wobec powyższego:

1. Doręczanie pism za pośrednictwem Urzędomatu w prowadzonych w Urzędzie postępowaniach administracyjnych lub podatkowych nie spełnia wymogów określonych w przepisach prawa.
3. Dokument odebrany z Urzędomatu bez pisemnego potwierdzenia ze strony osoby odbierającej dokument nie jest skutecznie doręczony.